
Tilmelding af Foredrag

Foredragets titel

Effekt af lugtetræning blandt komplekse COVID-19 senfølgepatienter.

Forfatter(e)

TOK Ovesen, D Stankevice, T Ovesen

Afdeling/praksis

Universitetsklinisk for Balance, Flavour og Søvn
Øre-næse-hals-kirurgisk afdeling
Gødstrup Sygehus

Uddannelsesniveau

TOK Ovesen: forskningsassistent
D Stankevice: overlæge
T Ovesen: Professor, overlæge, dr.med. (foredragsholder)

Introduktion

Tab af lugte- og smagssans optræder hos over 2/3 af patienter i den akutte fase af COVID-19, men er nu også listet som en af de hyppigste senfølger jf. Sundhedsstyrelsens kriterier. Således har ca. 10-15% af patienterne ikke oplevet spontan bedring efter et halvt år.

Lugtetræning er rapporteret at have effekt hos over halvdelen af patienter med postinfektios non-COVID-19-relateret lugtetab.

Spørgsmålet er om tilsvarende kan opnås blandt patienter med COVID-19-relateret lugtetab ?

Materiale/metode

På Sundhedsstyrelsens anbefaling etablerede man en senfølgeklinik i Region Midtjylland i december 2020, hvortil patienter med multiple/komplekse COVID-19-relaterede senfølger kan henvises. Over halvdelen af de henviste patienter har lugte- og smagsforstyrrelser, men kun en mindre del ønsker henvisning til Flavour Klinikken pga. andre mere påtrængende problemstillinger. I det aktuelle studie er de første 50 konsekutive komplekse COVID-19-relaterede senfølgepatienter henvist fra den regionale senfølgeklinik inkluderet. Alle er udredt med standardiserede spørgeskemaer, ØNH undersøgelse, CT af bihulerne, allergitest samt lugte- og smagstestning. Alle er instrueret i lugtetræning to gange dagligt med link til en video på afdelingens hjemmeside samt skriftlig information. Alle er blevet indkaldt til kontrol-testning min. 3 måneder efter forundersøgelsen.

Resultater

Foreløbig har 34 patienter givet fremmøde til kontrol; 2 er udeblevet trods gen-indkaldelse; 3 har aflyst kontrolltiden, da de ikke længere havde problemer med lugte- eller smagssansen; 11 er booket til kontrol januar/februar 2022. Patienterne er kontrolleret 3-13 mdr. efter forundersøgelsen med en samlet symptomvarighed på 8-20 mdr. Ved forundersøgelsen havde alle patienter min. 3 senfølger, især træthed, hovedpine og kognitive problemer ud over lugte- og smagsforstyrrelser. Alle havde forvrængede lugte- og smagsindtryk. 21% angav ikke at have lugtetrænet overhovedet, mens 62% angav at have fulgt træningsinstruksen. Ved kontrollerne havde hhv. 68% og 82% subjektiv bedring/normalisering af lugte- og smagssansen. TDI-scoren forbedredes med gennemsnitligt +2,7 fra -5,5 til +12. Den lugte- og smagsrelaterede livskvalitet forbedredes med 2 ud af 10 (-2 til +6).

Diskussion

Selv hos meget komplekse senfølgepatienter ses forbedring af lugte- og smagssansen mere end et år efter debut. Mao: disse sanser kan forbedres selv efter meget lang varighed. Ud over at tiden i sig selv er af betydning for forbedring, synes også systematisk lugtetræning at bidrage. Svagheden er naturligvis, at patienterne ikke er randomiseret til træningen, men dette var frafaldet grundet litteraturens positive udfald af lugtetræning hos andre øvre luftvejsinfektioner, bl.a. ved randomisering. Tilbage resterer spørgsmålet hvor stor en andel, der aldrig opnår forbedret lugte- og smagssans efter COVID-19 samt hvornår tilstanden skal betegnes som kronisk/permanent.

Forfatters fulde navn

Therese Ovesen

Forfatters email

theroves@rm.dk